

50-243 Wrocław,
ul. Władysława Łokietka 11
☎(071) 3958021, 3958010

dwkz@dwkz.pl
BIP <http://wosoz.ibip.wroc.pl/public/>

Wrocław, dnia 16.03.2011r.

WRiD-BL-6001-14/10
L.dz. 13337/09

POSTANOWIENIE nr 531/2011

Na podstawie art. 113 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 ze zm.), w związku z art. 9, ust. 1 i art. 94 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) po rozpatrzeniu wniosku Wójta Gminy Stoszowice z dnia 11.02.2010 r. (data wpływu 18.02.2010 r.), o wyjaśnienie wątpliwości co do granic wpisu do rejestru zabytków obszaru staromiejskiego wzdłuż ulic Letniej i Zimowej oraz terenu twierdzy w Srebrnej Górze, wpisanych do rejestru zabytków decyzją z dnia 01 września 1959 r., l. dz. KL-V-1/122/59

wyjaśniam

wątpliwości odnośnie treści decyzji z dnia 01 września 1959 r., l. dz. KL-V-1/122/59, wydanej przez Głównego Konserwatora Zabytków, w zakresie granic wpisu do rejestru zabytków ośrodka historycznego wzdłuż ulic Letniej i Zimowej oraz terenu twierdzy w Srebrnej Górze, w następujący sposób:

sentencja decyzji:

Na podstawie art. 3 ust. 1 rozporządzenia z dnia 6 marca 1928 r. o opiece nad zabytkami /Dz.U.R.P. Nr.29 poz.265/uznaje się za zabytek (przedmiot): Obszar staromiejski wzdłuż ulic Letniej i Zimowej, oraz tereny twierdzy w Srebrnej Górze pow. Ząbkowicach Śl.

odnosi się do obszaru staromiejskiego i twierdzy w Srebrnej Górze w opisanych poniżej granicach.

I. Obszar staromiejski wzdłuż ulic Letniej i Zimowej.

Granica wschodnia: biegnie wsch. granicą działki 148, ptn. granicą dz. 154, 155/1, 155/2, wsch. granicą dz. 155/1, przecina ul. Letnią. Dalej biegnie wsch. granicą dz. 320, 319, 318, 314, przecina dz. nr 14 i biegnie wsch. granicą dz. 289 i pld. granicą dz. 289.

Granica południowa: biegnie pld. granicą dz. 289, przecina dz. 324 i dalej jej ptn. granicą, przecina dz. 282 i dalej ptn. granicą dz. 88, styka się z dz. nr 30 i idzie jej południową granicą, skręca na pld. po granicy dz. 71/19, a następnie biegnie północną granicą dz. 88, skręca na północ zach. granicą dz. 74, a następnie na zachód i na północ po granicy dz. 75/1, i ponownie na zach. pld. granicą dz. 14.

Granica północna: biegnie płd. skrajem dz. 14. aż do płd.-zach. granicy dz. 57/22 i dalej na wsch. płd. granicą dz. 57/22, płd. granicą dz. 63, a następnie płn. granicą dz. 148. Skręca na wsch. wsch. granicą dz. 148.

II. Obszar twierdzy:

Granica wschodnia: biegnie wschodnim zboczem Warownej Góry, tj. wsch. granicą drogi leśnej aż do drogi asfaltowej określonej dz. nr 25 i 22, do skrzyżowania dróg zwanego Małą Przełęczą Srebrną. Przecina drogę nr 14 i biegnie płn. krawędzią drogi asfaltowej nr 82 i 398 w kierunku Fortu Ostróg. Przy ostrym zakręcie drogi odbija na południe wsch. granicą drogi polnej. Dalej po zewnętrznej granicy drogi dz. 80 skręca na zach. a następnie na płn. Dochodzi do skrzyżowania dróg zwanego Małą Przełęczą Srebrną, przecina drogę nr 14 i skręca na zach.

Granica południowa: biegnie płn. granicą dz. 1, tj. drogi trawersującej południowy stok Warownej Góry do Fortecznego Rozdroża. Dalej lekko odbija w kierunku płn. i biegnie południową stroną Chochola Małego i Góry Stawnej, tj. płn. granicą drogi określonej dz. 432/1 i płd. granicą dz. 406/75.

Granica zachodnia: biegnie zachodnim skrajem dz. 406/75.

Granica północna: na dz. 406/75 biegnie północnym stokiem Chochola Wielkiego, skręca na płd. drogą leśną, którą dochodzi do kamiennego Mostu Lisiego. Przecina dz. 411/82, a następnie drogą leśną na dz. 414/86 trawersuje płn. stok Chochola Małego i dochodzi do Fortecznego Rozdroża. Kieruje się nieznacznie na północ idąc drogą leśną przecinającą dz. 413/85, 412/84, 429/83, trawersując płn. stok Warownej Góry. Dochodzi do skrzyżowania dróg na grzbiecie Kłóśnej i skręca ostro w kierunku płd.-zach.

Obszar ten jest tożsamy z granicami zawartymi w postanowieniu Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu z dnia 27.11.2001 r. nr 2679/01.

Granice wpisu do rejestru zabytków ośrodka historycznego wzdłuż ulic Letniej i Zimowej oraz twierdzy w Srebrnej Górze pokazano na załączniku nr 1 do niniejszego postanowienia, wyrysie z mapy ewidencyjnej gruntów w skali 1:2000, stanowiącym integralną część niniejszego postanowienia

UZASADNIENIE

W dniu 18.02.2010 r. do Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu wpłynął wniosek Wójta Gminy Stoszowice, działającego w imieniu Gminy Stoszowice, o wyjaśnienie wątpliwości co do granic wpisu do rejestru zabytków obszaru staromiejskiego wzdłuż ulic Letniej i Zimowej oraz terenów twierdzy w Srebrnej Górze. Zgodnie z art.113 § 2 kpa wyjaśnienie decyzji następuje na żądanie organu egzekucyjnego lub strony. Stroną, zgodnie z art. 28 kpa jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Biorąc powyższe pod uwagę Wójt, jako organ wykonawczy Gminy Stoszowice, ma przymiot strony w niniejszym postępowaniu.

Obwieszczeniem z dnia 01.10.2010 r. organ konserwatorski zawiadomił strony o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wyjaśnienia treści w/w decyzji.

Jednocześnie poinformował o możliwości zapoznania się z aktami sprawy, uzyskania wyjaśnień w sprawie, złożenia wniosków i uwag. W dniu 04.01.2011 r. organ zawiadomił o zakończeniu postępowania dowodowego i wezwał, zgodnie z art.10 §1 kpa, do zapoznania się z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Na podstawie art. 94 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) strony zawiadamiane były o czynnościach organu konserwatorskiego poprzez obwieszczenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Stoszowice oraz na stronie BIP Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu.

Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków ustalił stan faktyczny i prawny sprawy i zauważył, co następuje:

Zgodnie z art. 113 § 2 kpa „organ, który wydał decyzję, wyjaśnia w drodze postanowienia na żądanie organu egzekucyjnego lub strony wątpliwości co do treści decyzji. Należy stwierdzić ponadto, że wyjaśnienie treści decyzji konieczne jest wtedy, gdy jest ona niejednoznaczna lub dotknięta zawilnością utrudniającą ustalenie sensu rozstrzygnięcia sprawy (por. M. Jaśkowska, A. Wróbel, Komentarz do Kodeksu postępowania administracyjnego, Zakamycze 2000, s. 654).

Postępowanie zakończone decyzją z dnia 01.09.1959 r. l.dz. KL-V-1/122/59 dotyczyło wpisu do rejestru zabytków *obszaru staromiejskiego wzdłuż ulic Letniej i Zimowej oraz terenów twierdzy w Srebrnej Górze*. Ponieważ decyzja ta nie precyzuje jednoznacznie granic wpisu do rejestru zabytków i nie zawiera mapy z określeniem granic wpisu, należało uwzględnić wnioski i wyjaśnić wątpliwości co do treści decyzji.

W toku postępowania należało ustalić jak organ wydający decyzję rozumiał określenie *obszar staromiejski i twierdza* w odniesieniu do Srebrnej Góry.

Organ zebrał i przeanalizował dostępną dokumentację konserwatorską istniejącą w dacie wydania decyzji, tj. *Srebrna Góra. Wnioski Konserwatorskie*, oprac. inż. arch. E. Małachowicz, lipiec 1957 r., mapa topograficzna Srebrnej Góry z 1881 r., rycina F. B. Wehrnera z lat 1750-1775 (http://wroclaw.fotopolska.eu/m55537,Srebrna_Gora.html) oraz karty pocztowe z lat 1900-1945 (http://wroclaw.fotopolska.eu/m55537,Srebrna_Gora.html) ukazujące panoramę Srebrnej Góry,

Po analizie w/w dokumentacji należy stwierdzić, że Twierdza Srebrnogórska to rozległy kompleks dzieł obronnych z XVIII w., rozmieszczonych na szeregu dominujących nad Przełęczą Srebrną szczytów i wzniesień, położony na płn.-zach. i płd.-zach. od miejscowości, z którą połączony jest krętymi drogami, i nad którą góruje. Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków we Wrocławiu, działając na wniosek Nadleśnictwa Bardo Śląskie, wyjaśnił w postanowieniu z dnia 27.11.2001 r., l.dz. SOZ-WrWKZ/DKRZ-5340/5770/01, treść decyzji z dnia 13 04.1961 r. dot. wpisu do rejestru zabytków twierdzy z XVIII w. w Srebrnej Górze. W niniejszym postępowaniu przyjęto za wiążące ustalenia ww. postanowienia odnośnie granic Twierdzy w Srebrnej Górze.

Obszar staromiejski wzdłuż ulic Letniej i Zimowej tworzy układ wywodzący się jeszcze ze średniowiecznej tradycji, o czym świadczy potraktowanie centrum jako obszernego placu, w którego osi znalazł się kościół. Wskazuje na to również wytyczenie działek po zewnętrznym przebiegu obydwu ulic, i usytuowanie w ich zapleczu gospodarczych ciągów komunikacyjnych, których przebieg regulowała rzeźba terenu. Układ ten zachował się prawie niezmienny do naszych czasów. Miasto na przestrzeni wieków nie rozrastało się, gdyż stanęły temu na przeszkodzie skutki wojny trzydziestoletniej, a następnie budowa twierdzy i wytworzenie się zamkniętego obszaru wokół miasta. Prawie cała zabudowa wzdłuż ulic Letniej i Zimowej pochodzi z czasu po 1807 r., tj. z okresu odbudowy po zniszczeniu miasta

przez wojska francuskie. Zachowuje w całości dawną skalę i gabaryty, co widoczne jest w panoramie miasta, w której dominują wieże budowli sakralnych: dawnego zboru i kościoła katolickiego pw. śś. Piotra i Pawła oraz zwarty ciąg zabudowy ulic. Domy mieszkalne usytuowane są kalenicowo, tworząc ciąg zabudowy o jednorodnym stylistycznie, skromnym wystroju elewacji, na który składają się gzymsy międzykondygnacyjne i koronujące, opaski okienne, symetryczna kompozycja z założonym na osi wejściem ujętym portalem. Zachowały się również pojedyncze przykłady budynków pochodzących z XVIII w. np. ul. Letnia 6 (plebania). Istniejąca zabudowa to w większości obiekty murowane z kamienia, tynkowane, dwukondygnacyjne, o dwutraktowym układzie z sienią na przestrzał. W obiektach tych zachowały się relikty starszych, XVIII w. budowli, np. w budynkach przy ul. Letniej 3, 16 i 17 i ul. Zimowej 9 sienie przesklepione kolebką z lunetami, przy ul. Letniej nr 4, 11, 12, 15 kamienne portale (w kluczu portalu nr 4 widnieje gmerk ze znakiem cechu ślusarzy litery S S S i data 1745, w kluczu portalu nr 12 widnieje data 1777 oraz litery C H W).

Rozstrzygnięcie decyzji wskazuje, że do rejestru zabytków wpisano układ zakomponowany wzdłuż ulic Letniej i Zimowej, z jego zespołami budowlanymi i pojedynczymi budynkami rozmieszczonymi w układzie historycznych podziałów własnościowych, i funkcjonalnych.

Wpisany do rejestru zabytków obszar staromiejski wraz z twierdzą w Srebrnej Górze to dwa powiązane ze sobą organizmy: obszar planowo zabudowany, którego głównym wyznacznikiem jest zabytkowa zabudowa skupiona wokół głównych, historycznych ciągów komunikacyjnych jakimi są ulice Letnia i Zimowa oraz warowna twierdza złożona z fortów i umocnień. Tak opisany obszar staromiejski wraz z twierdzą w Srebrnej Górze wpisany został do rejestru zabytków decyzją z dnia 1.09.1959 r. - w granicach opisanych w sentencji niniejszego postanowienia.

Mając na względzie powyższe postanowiono jak w sentencji

Od postanowienia niniejszego przysługuje stronom na podstawie art. 113 § 3 kpa zażalenie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w terminie 7 dni od jego obwieszczenia, za moim pośrednictwem, Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu, ul. Władysława Łokietka 11, 50-243 Wrocław.

**Zastępca Dolnośląskiego
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
we Wrocławiu**
Ewa Kica
mgr Ewa Kica

Załączniki:

1. Wrys z mapy ewidencyjnej gruntów w skali 1:2000, z zaznaczoną granicą wpisu do rejestru zabytków.

Otrzymuje:

1. Właściciele i użytkownicy wieczyści nieruchomości, w drodze obwieszczenia lub w inny zwyczajowo przyjęty w Gminie Stoszowice sposób.

Do wiadomości:

1. Narodowy Instytut Dziedzictwa, ul. Szwoleżerów nr 9, 00-464 Warszawa.
2. Urząd Gminy Stoszowice, 57-213 Stoszowice nr 97
3. Starostwo Powiatowe w Ząbkowicach Śląskich, Wydział Budownictwa, ul. B. Prusa nr 5, 57-200 Ząbkowice Śląskie
4. WUOZ we Wrocławiu, Delegatura w Wałbrzychu
5. a/a WRiD.